

Bocian

OCHRONA PUSTUŁKI W ROKU 2020

2020-11-08

Sezon 2020 był kolejnym, w którym prowadziliśmy działania związane z czynną ochroną pustułki. Przeprowadziliśmy jedynie kontrole skrzynek w celu sprawdzenia zasiedlenia oraz oceny ich jakości. Skrzynki znajdują się na terenie powiatów: siedleckiego (13 gmin), sokołowskiego (4 gminy), węgrowskiego (3 gminy), łosickiego (2 gminy) i łukowskiego (2 gminy) oraz w mieście Siedlce. Skontrolowaliśmy **426** skrzynek, spośród których do zasiedlenia nadawało się **416**.

Rezydenci skrzynek

W 2020 roku skrzynki przeznaczone dla pustulek zasiedlały: pustułka, sójka, uszatka, gołąb miejski, wiewiórka. Skrzynki zajmowane są też przez owady – osy i szerszenie. Jednak ich gniazda powstają po zakończeniu sezonu lęgowego pustulek.

PUSTUŁKI

Zasiedlone skrzynki przez pustułki: **224**, tj. o 31 więcej niż rok wcześniej. Liczba ta stanowi 53,8% skrzynek nadających się do zasiedlenia. Liczba par lęgowych w porównaniu z sezonem 2019 była o 16,1% wyższa (wzrost ze 193 do 224 par).

Wielkość lęgów

Średnia liczba jaj w zniesieniu wyniosła: **5,52** na gniazdo (na podstawie 91 lęgów). Nie uwzględniono kilku lęgów, które uznano za zniesienia dwóch samic. Stwierdzono 4 takie lęgi składające się z: 8, 9 i dwa z 10 jaj.

Rozkład zniesień w sezonie 2020 był następujący:

- gniazda z 3 jajami – 4
- gniazda z 4 jajami – 6
- gniazda z 5 jajami – 30
- gniazda z 6 jajami – 41
- gniazda z 7 jajami – 10
- gniazda z 8 jajami – 1
- gniazda z 9 jajami – 1
- gniazda z 10 jajami – 2

Efekty lęgów

Spośród 224 lęgów, sukces (odchowany min. 1 młody) odnotowano w **178** gniazdach, co stanowi 79,5% wszystkich par lęgowych. Średnia liczba piskląt na gniazdo z sukcesem wyniosła **4,7** (na podstawie obserwacji 71 lęgów). Dla porównania w roku 2019 średnia ta wyniosła 4,69 (na podstawie 91 lęgów), w 2018 - 4,67 (na podstawie 61 lęgów), a w 2017 – 4,7 (na podstawie 87 lęgów). W sezonie 2020 poszczególne pary wyprowadziły od 2 do 7 młodych (dwa udokumentowane przypadki). Średnia liczba odchowanych młodych przypadająca na parę lęgową wyniosła około **3,6**. Łączna liczba odchowanych młodych we wszystkich zajętych skrzynekach wyniosła około **806**. W roku 2019 liczba ta

wyniosła około 751, w 2018 – około 615 a w 2017 – około 582 młode.

Liczba odchowanych młodych w gniazdach z sukcesem w sezonie 2020:

gniazda z 2 młodymi - 2

gniazda z 3 młodymi - 8

gniazda z 4 młodymi - 19

gniazda z 5 młodymi - 24

gniazda z 6 młodymi - 16

gniazda z 7 młodymi - 2

Straty lęgów

W 46 skrzynkach zanotowano straty, co stanowi 18,13% wszystkich lęgów. Przyczyny strat są w większości przypadków nieznane. Np. w jednej z budek znaleziona została martwa samica. W jednej ze skrzynek na terenie gminy Zbuczyn zniknęły pisklęta, po czym pojawił się drugi lęg z sukcesem (inna para?). Kilka lęgów zostało porzuconych. Większość lęgów została zrabowana na etapie wysiadywania jaj.

USZATKI

Sezon 2020 był wyjątkowy. Ze skrzynek przeznaczonych dla pustulek skorzystały 4 pary uszatek, co jest wyjątkowe od początku trwania projektu. W minionych latach zdarzały się pojedyncze lęgi tego gatunku raz na 2-3 lata.

SÓJKI I WIEWIÓRKI

Skrzynki przez te gatunki zajmowane są regularnie. Trudno jednak ocenić, czy wszystkie obserwowane gniazda były zasiedlone podczas tegorocznych kontroli terenowych. W 6 skrzynkach wykazano gniazda sójek i w 2 skrzynkach – gniazda wiewiórek.

GOŁĄB MIEJSKI

Przynajmniej w jednej skrzynce na terenie Siedlec gołębie przystąpiły do lęgu. Trudność w określeniu zajmowania skrzynek przez ten gatunek polega na tym, że ptaki zaglądną niemal do wszystkich skrzynek przed pojawieniem się pustulek, a także mogą zajmować skrzynki po wylocie młodych pustulek.

Obrączkowanie

W sezonie lęgowym zaobrączkowanych zostało 46 piskląt pustulek oraz 11 piskląt uszatki w 3 gniazdach.

W pracach terenowych wzięły udział następujące osoby: Maciej Cmoch, Artur Goławski, Zbigniew Kasprzykowski, Krzysztof Kowalczyk, Kamil Kryński, Krzysztof Laskowski, Marek Lewkowicz, Andrzej Łukijańczuk, Jerzy Mikołajczuk, Ireneusz Mirowski, Wojciech Okliński, Agnieszka Parapura, Paweł Powałka, Mirosław Rzępała, Krzysztof Szelhaus, Piotr Szewczyk. Paweł Ługowski przygotował poglądową mapkę z rozmieszczeniem zajętych skrzynek. Wszystkim wymienionym osobom należą się serdeczne podziękowania za wkład włożony w ochronę pustulki.

Tekst:

Mirosław Rzępała

Zdjęcia:

Mirosław Rzepała, Artur Gołowski